SHTAMANAI
پنج شنبه | د چنګاښ ۲۴ سرطان ۱٤۰۰ | ۱۵ جولای ۲۰۲۱ | سال اول | شماره ۵ | ٤ صفحه

همکاری های سازمان ملل متحد با دولت ج.ا.ا افزایش و ادامه میابد ص۲

د افغانستان لپاره د بشردوستانه مرستو د جلبولو په موخه ، د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او ملګرو ملتونو سازمان ګډ خبري کنفرانس

د دغې ناستې موخه د افغانستان لپاره د بشردوستانه مرستو جلبول وو، ځکه؛ د افغان دولت د راپورونو له مخې دغه هېواد اوس مهال د جګړې او وچکالۍ له ناخوالو سره مخ دی. راپورونه ښايي، چې په ۲۰۲۱ کال کې ۱۸،۴ میلیونه افغانان بشردوستانه مرستو ته اړ دي او ممکن له ۵ کلو کم عمره ماشومانو نیمایي برخه له شدیدې سؤ تغذي سره مخ شي او په ۲۰۲۱ کال به د هېواد یو په درې برخه نفوس به د اوبو له کمښت او د خوړو له نه خوندیتوب سره مخ شي.

ص ۲

سرمقاله

تدویر کنفرانس خبری مشترک به منظور جلب کمک های بشر دوستانه برای افغانستان

افغانستان کشوری است که تاریخ پرفرازو نشیبی را پشت سرگذرانده و بیش از چهل وسه سال است که کانون جنگ های تهاجمی، نیابتی و داخلی بوده است. این کشور به رغم اینکه در یک باطلاق نظامی و سیاسی دسته و پنجه نرم می کند از منظر اقتصادی نیز دچار یک بحران مضمحل کننده وفلج کننده شده است. گرچه پس از استقرار نظام جدید و شکل گیری ساختار سیاسی(جمهوری -اسلامی) گامهای نسبتاً سازنده¬ای در جهت توسعه و بازسازی افغانستان برداشته شد اما این فرایند تاکنون نتوانسته است افغانستان را از کمک های خارجی و دولت های همکار بی نیاز سازد. زیرا از یک سو جنگ داخلی و از سوی دیگر خشکسالی، شیوع کرونا و مهاجرت افراد بومی (به سبب جنگ های داخلی و آفات طبیعی)، این کشور را با چالش جدی و قابل پیش بنی مواجه ساخته است. بدین توضیح دولت افغانستان با درک وضعیت ناگوار کشور، برآن شد که کنفرانس خبری مشترکی را با سازمان ملل متحد، به منظور جلب کمک های بشر دوستانه در مرکز رسانه های حکومت (GMC) برگزار نماید. در این کنفرانس سرپرست وزارت مالیه محمد خالد پاینده، داکتر رامز الاکبروف معاون نمایندۀ خاص سازمان ملل متحد، داکتر انورالحق احدی سرپرست وزارت زراعت، داکتر وحید مجروح، سرپرست وزارت صحت عامه، حیات الله حیات، سرپرست وزارت انکشاف ودهات و غلام بهاوالدین جیلانی وزیر دولت در امورمبارزه با حوادث طبیعی و اشتراک داشتند. هدف از این نشست جلب کمک های بشر دوستانه برای افغانستان بود. بنابر یافته های دولت افغانستان، این کشور با بحران انسانی وخیم ناشی از تشدید جنگ و خشکسالی و کوید ۱۹، روبرو است. برآوردها نشان می دهد که حدود ۱۸،۴ میلیون از شهروندان کشور در سال ۲۰۲۱ به کمک‌های بشردوستانه نیاز دارند و ممکن است، نصف از کودکان زیر ۵ سال با سؤ تغذیه حاد روبرو شوند و بیش از یک سوم جمعیت کشور با وضعیت اضطراری عدم مصؤنیت غذایی و کمبود آب در سال ۲۰۲۱ مواجه گردند. در بخش بشردوستانه، براساس تخمین‌های سازمان ملل متحد، افغانستان در سال ۲۰۲۱، نیازمند ۱.۳ میلیارد دالرآمریکایی کمک‌های بشری می باشد. تا اکنون، تنها ۲۶ درصد بودجه مورد نیازصندوق اعانه بشردوستانه افغانستان تأمین گردیده است و صندوق متذکره با کمبود ۹۵۳ میلیون دالر آمریکایی روبرو است. بر این مبنا حکومت افغانستان در کنار رسانیدن کمک‌های بشردوستانه به نیازمندان، خود را ملزم میداند تا به مسایل مهم انکشافی و راه حل‌های دایمی بحران‌های طبیعی بپردازد. حکومت افغانستان، از طریق برنامه‌های ملی (برنامه ملی میثاق شهروندی)، ارایه خدمات اولیه صحی و تعلیمی (برنامه‌های ملی دارای اولویت صحت و منابع بشری)، ایجاد زیرساخت‌های بنیادی برای بلند بردن توانایی‌های جامعه برای مهار و کاهش اثرات آفات طبیعی (برنامه مدیریت آب و منابع) می پردازد. به دین منظور، در کنار فراخوان صندوق اعانه بشردوستانه، حکومت افغانستان در خواست ۲۰۰ الی ۲۵۰ میلیون دالر آمریکایی کمک‌های انکشافی را در راستای تطبیق برنامه‌های متذکره در این برنامه اعلان نموده خواهان کمک شد. داکتر رامز الاکبروف ضمن تائید وضعیت پیش آماده؛ سازمان ملل متحد را، سازمان وفاداری به افغانستان خواند و از کشورهای کمک کننده (دونر) خواست تا به کمک و حمایت مردم افغانستان بشتابند.

محمد تمیم «حیدری»
آمر نشرات ریاست ارتباط و آگاهی عامه وزارت مالیه

اخبار مهم هفته

د ملي بودیجې جوړوني سیستم، خیرک مالي سیستم او مالي وړاندوینې سیستم پېژندنې په موخه ناسته وشوه ص ۲

Acting Minister of Finance met the World Bank Vice President for South Asia ص ٤

اقتصاد څه شی دی؟ ص ٤

معین پالیسی وزارت مالیه با معاون نماینده ویژه سازمان ملل متحد برای افغانستان ملاقات نمود ص ٤

شتمنه
SHTAMANAI

د افغانستان لپاره د بشردوستانه مرستو د جلبولو په موخه، د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او ملګرو ملتونو سازمان ګډ خبري کنفرانس

د افغانستان لپاره د بشردوستانه مرستو د جلبولو په موخه، د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او ملګرو ملتونو سازمان ګډ خبري کنفرانس، د حکومت رسنیو په مرکز (GMC) کې ترسره شو. په دغه کنفرانس کې د مالیې وزارت سرپرست، محمد خالد پاینده، د کرنې وزارت سرپرست، داکتر انور الحق احدي، د عامې روغتیا وزارت سرپرست، وحید مجروح، د کلیو د پراختیا وزارت سرپرست، حیات الله حیات، له طبیعي پېښو سره د مبارزې په چارو کې د دولت وزیر، غلام بهاوالدین جیلاني او د ملګرو ملتونو د ځانګړي استازي مرستیال، رامز الاکبروف ګډون درلود.

د دغې ناستې موخه د افغانستان لپاره د بشردوستانه مرستو جلبول وو، ځکه؛ د افغان دولت د راپورونو له مخې دغه هېواد اوس مهال د جګړې او وچکالۍ له ناخوالو سره مخ دی. راپورونه ښایي، چې په ۲۰۲۱ کال کې ۱۸.۴ میلیونه افغانان بشردوستانه مرستو ته اړ دي او ممکن له ۵ کلو کم عمره ماشومانو نیمايي برخه له شدیدې سؤ تغذي سره مخ شي او په ۲۰۲۱ کال به د هېواد یو په درېیږ برخه نفوس به د اوبو له کمښت او د خوړو له نه خوندیتوب سره مخ شي. د ملګرو ملتونو سازمان د تخمین له مخې، افغانستان په ۲۰۲۱ کال کې ۱.۳ ملیارډه امریکایي ډالرو په ارزښت بشردوستانه مرستو ته اړتیا لري. تر اوسه پورې یوازې د دغې اړتیا ۲۶ سلنه بودیجه د افغانستان د بشردوستانه مرستو لپاره تامین شوي دي او یاد صندوق د ۹۵۳ میلیونه امریکایي ډالرو له کمښت سره مخ دی. نن کنفرانس په همدې موخه ترسره شو، تر څو د پام وړ پایلې ترلاسه کړو.

ښاغلي رامز الاکبروف په دغه خبري کنفرانس کې د منني تر څنګ، د وزیرانو په شتون کې وویل، ځلوېښت کاله کېږي، چې افغانستان د جګړې، طبیعي پېښو، بېځایه شویو، فقر او په دې وروستیو کې د کوید۱۹ ناروغۍ له ستونزو سره لاس او ګرېوان دي.

د هغې سروې له مخې چې د کال په پیل کې ترسره شوه، تقریباً د ۵ کال کم عمر نیمايي ماشومان له شدیدې سوی تغذۍ سره مخ دي او په وروستیو کلونو کې دا دوهم ځل دی، چې افغانستان له وچکالي سره مخ کېږي. افغانستان له اقلیمي بدلونونو زیانمن دی او دغه چاره د افغانستان د زراعت په کورنۍ اغېزمن او ورانوونکې دی. پر دې بنسټ د بشردوستانه مرستو په موخه د ټولو نړیوالو بنسټونو شتون یو اړین مسولیت ګڼل کېږي. موږ د تمویل کوونکو د مرستو په واسطه وکولای شول یوازې ۳.۷ میلیونه کسانو سره د کال په لومړۍ ربعه کې مرسته وکړو، په داسې حال کې چې د هغوی اړتیاوې ډېرې وې.

موږ د کال په پیل کې بشري بحران ته د رسېدو په موخه د ۱.۳ میلیارده ډالرو غوښتونکي وو. تمویل کوونکو سږکال ۴۵۰ میلیونه ډالر مرسته کړې، چې نیمايي یې د ملګرو ملتونو لخوا شوې ده. دغه شوې مرستې یوازې دېرش سلنه اړتیاوې پوره کوي، په داسې حال کې، چې اړتیا وې تر دې ډېرې دي. پر دې اساس که مرستې ډېرې نشي، قحطي ډېرېږي او د ۷ سوه زرو په شاوخوا کې کسان له هغو مرستو پاتې کېږي، چې زموږ همکاران یې چمتو کوي او نیم‌میلیونه کسان به د څښکلو له اوبو بې برخې شي. په دې بنسټ موږ د نړیوالې ټولنې لا زیاتو مرستو ته اړتیا لرو.

د ناستې په اوږدو کې، د مالیې وزارت سرپرست، محمد خالد پایند وویل، چې د وچکالۍ ځپلو شمېر شاوخوا ۱۲ میلیونو کسانو ته رسېږي، چې د هېواد یو پر درېیمه برخه او کابل درې برابره نفوس جوړوي. د دغې ناخوالې (وچکالۍ) زیان لېدونکي بزګران او کورنۍ یې دي، چې د ژوندي پاتې کېدو لپاره کافي خواړه هم نلري، په دې برخه کې موږ د بهرنیو مرستو ته اړتیا لرو. موږ د دې ناخوالې (وچکالۍ) د جبران لپاره ډېر کم وخت لرو. که چیرې اوس اقدام وشي، موږ کولای شو، د بزګرانو او زیانمنو ته په اړوندو برخو کې اغېزمن اقدام وکړو. افغان دولت د بشردوستانه هڅو د پیاوړتیا په موخه خپل څلور ملي لومړیتوب لرونکي، بریالي او لوی پروګرامونه (روغتیايي پروګرام، پوهنیز پروګرام، د اوبو پروګرام او ټولنیزې پراختیا پروګرام) بسیج او تمویلوي.

هغه سیمې چې له وچکالۍ سره مخ دي له ورانډې د دغه پروګرام تر پوښښ لاندې دي او د کرنې او د بزګرانو د دامونو د ویشلو توسعوي پلان هم موجود دی، تر څو هغوی وکولای شي، خپلو کرنیزو چارو، څمکو او کورنو ته وګرځي.

افغان حکومت اړمنو ته د بشردوستانه مرستو ترڅنګ، ځان ملزوم ګڼي چې مهمو پراختیايي مسایلو او د طبیعي بحرانونو لپاره دایمي حل لارې وګوري. افغان حکومت د لومړیتوب لرونکو ملي برنامو، د لنډ مهال فوري دندو تامین (د ولسي تړون ملي پروګرام)، د روغتیايي او تعلیمي خدمات وړاندې کول (د روغتیا او بشري منابعو لومړیتوب لرونکي ملي پروګرامونه)، د طبیعي افاتو د مهار، کمېدو او ټولنیزې پیاوړتیا په موخه د بنسټیزو زیربناوو جوړول (د اوبو او سرچینو د مدیریت پروګرام) ترسره کوي. په همدې موخه د بشردوستانه مرستو د صندوق تر څنګ، افغان حکومت د پراختیايي مرستو او یادو شویو پروګرامونو د تطبیق په موخه د ۲۰۰ تر ۲۵۰ میلیونه امریکایي ډالرو د مرستو غوښتنه اعلان کړه.

همکاری های سازمان ملل متحد با دولت ج.ا.ا افزایش و ادامه میابد

همکاری های سازمان ملل متحد با دولت جمهوری اسلامی افغانستان افزایش و ادامه میابد. جلسهٔ به ریاست محمد خالد پاینده سرپرست وزارت مالیه با اشتراک نیل بونی رئیس منطقوی آسیا-پاسفیک سازمان ملل متحد؛ رمیز الکباروف رئیس بخش انکشافی دفتر یوناما با هیأت همراه شان که نذیر کبیری معین پالیسی و سهیل کاکر رئیس عمومی هماهنگی، نظارت و گزارشدهی معینیت پالیسی نیز حضور داشت دایر شد، روی همکاری های انکشافی دراز مدت و ارایه خدمات رفاهی سازمان ملل متحد و نهادی های همکار شان در افغانستان بحث و تبادل نظر صورت گرفت و آقای بونی از همکاری های همه جانبه در زمینه اطمینان خاطر داد و اضافه نمود که کار روی برنامه جدید پنج سال آینده با رویکرد جدید « One UN-One Budget»سازمان ملل متحد در افغانستان آغاز گردیده است.

سرپرست وزارت مالیه از برنامه جدید پنج سال آینده و همکاری های متداوم سازمان ملل متحد در افغانستان استقبال نموده روی موضوعات مختلف از جمله مصرف داخلی بودجه ملی «On- Budget»، مؤثریت و همسویی برنامه ها با اولویت های حکومت افغانستان تاکید کرد. در ادامه جانبین روی مسایل رسیدگی به بحران خشکسالی تبادل نظر نموده و بالای اتخاذ تدابیر واقع بینانه تاکید کردند.

د ملي بودیجې جوړونې سیستم، څېرک مالي سیستم او مالي وړاندوینې سیستم پېژندنې په موخه ناسته وشوه

د مالیې وزارت سرپرست محمد خالد پاینده په مشرۍ، جوړه شوې ناسته کي د ملي بودیجې جوړونې سیستم، څېرک مالي سیستم او مالي وړاندوینې سیستم د دې وزارت په خپبر هال کې معرفي شو.

په دې ناسته کې چې د مالیې وزارت د بودیجې عمومي رئیس نېک محمد محبي، د بودیجې جوړونې او ریفورم رئیس کمال اندېوال او یو شمېر نورو رئیسانو هم ګډون کړی وو، موخه یې په نړیوالو معیارونو د ملي بودیجې جوړول او په ملي بودیجه کې د لا زیاتې روڼتیا رامنځته کول وو. همدا شان د مالي څېرک سیستم (AFIS)، د مالي وړاندوینې ماډل (FFM) او د بودیجې جوړونې په سیستم (BPS) تمرکز وشو او په تړاو یې اړینې پرېکړې وشوې.

SHTAMANAI

اقتصاد خرد

شیرینَ «ملک زاده»

در کشورهای کم توسعه و ابتدا چنین ائتلاف طبقاتی وجود ندارد و ائتلاف مسلط ، تمایل به یک لایه‌ی باریک از نخبگان بین المللی شده دارد و مشروعیت ملی از طریق پیوندها با سیطره خارجی بی پایه می شود لایه مسلط در هنگام ضرورت به سادگی از نیروی نظامی و طبقه متوسط محدود یاری می گیرد تا به مقابله با چالش اقشار پایینی برود

آموزش، توسعه اجتماعی – اقتصادی و دموکراسی

درک آدم های مختلف از معنا و نقش و اثر فایده ی آموزش، به ویژه آموزش منظم مدرسه‌ای ، با یکدیگر متفاوت است . با این وصف آموزش هم اثرهای کمابیش مشابه و هم مفاهیمی کمابیش برابر دارد.

در دنیای متمدن و انسانی امروز، که به هر حال جداً از تفکرات ارتجاعی، سلطه گری غیرانسانی و کشتارها و بی خردی های وحشیانه وجود دارد، و نیز جداً از اندیشه های به شدت افراطی متکی به انگیزه‌ی سود شخصی، آموزش دست کم تا سطحی معین به عنوان یک حق اکتسابی قطعی و چه بسا ذاتی انسان در نظر گرفته می شود . آموزش از این حیث نیز که انسان ها را اجتماعی بار می آورد، در همه‌ی این دنیای متمدن و جوامع انسان گرا تشویق و تأیید می شود. به رغم خاستگاه‌های متفاوت قومی و زبانی و دینی، آموزش معمولاً مردم جهان را به سمت پذیرش دیدگاههای مشترک سوق می دهد.

از آنجا که در کشورهای کم توسعه، مردمانی متفاوت از حیث فرهنگ مادی و فرهنگ معنوی زندگی می کنند و از طرف دیگر برای توسعه همگونی اجتماعی و ملی زیادی ضروری است اجتماعی کردن مردم در این کشورها از طریق آموزش همگانی ارزش اقتصادی بالایی برای این فعالیت ایجاد می کند. بنا به نظر شمار بزرگی از محققان علوم سیاسی، در فرآیند توسعه‌ی سیاسی نیز - اگر آن را به ملاک «دموکراسی» بسنجیم – دستیابی به حداقلی از آموزش همگانی ضروری می شود. آموزش البته لزوماً وجود دموکراسی را تضمین نمی کند. گیلیس و همکارانش در بررسی فرایند توسعه‌ی اقتصادی، آنجا که به ضرورت دموکراسی برای این توسعه می‌رسند از رهگذر آموزش عبور می کنند، این یافته را در کتاب اقتصاد توسعه (۱۹۹۳) بیان می دارند.

ساموئل هانتینگتون ۱ جنبش دموکراسی در کشورهای کم توسعه را در گرو حرکت یک طبقه بورژوای درست و حسابی و با خصلت های آموزشی آن) می داند که به علت نقش اقتصادی دولت مداخله‌ی شرکت های چند ملیتی در این کشورها و سرانجام کوچک بودن بازار داخلی متوقف شده است.

کنت رابرت ۲ با به کار بردن اصطلاح آنتوبنوگرامشی، «چیرگی ایدئولوژیک» می‌گوید که به رغم تمرکز سرمایه در دست گروهی معدود سهم بزرگ طبقات میانی که منافعشان با منافع بورژوازی گره خورده است ، موجب می شود که هم چون ضربه‌گیر بین سلطه‌گران و طبقات تحت سلطه عمل کنند.

اما در کشورهای کم توسعه و ابتدا چنین ائتلاف طبقاتی وجود ندارد و ائتلاف مسلط، تمایل به یک لایه‌ی باریک از نخبگان بین المللی شده دارد و مشروعیت ملی از طریق پیوندها با سیطره خارجی بی پایه می شود لایه مسلط در هنگام ضرورت به سادگی از نیروی نظامی و طبقه متوسط محدود یاری می گیرد تا به مقابله با چالش اقشار پایینی برود.

روند توسعه‌آموزش عالی در جهان و کشورهای کم توسعه و در ایران (اقتصاد خرد)

رشد کمی شدید و ناهماهنگ، همراه با توسعه کیفی بسیار ناهمگون، در آموزش عالی، در میان کشورها و مناطق جهان از جنبه های بارز ناموزونی تحولات اجتماعی و اقتصادی در ثلث آخر قرن بیستم بوده است.

اصلی ترین جنبه توسعه در آموزش عالی در سطح جهان را، همانا گسترش شتابان و بی سابقه کمیت آن در این دوره می‌دانند اما نابرابری ملت ها خود را در سرمایه های مادی بکار افتاده در آموزش عالی، ساختارهای نمادی متفاوت، روشها و شکل بندی های فراگیر دانش و محدودیت های مالی نشان داده است. محدودیت مالی، به گونه ای فزاینده بر سر راه کارکرد هماهنگی آموزش عالی مانع ایجاد کرده است و حتی در کشورهای برخوردار از میراث های گرانقدر دانشگاهی افت شدید کیفیت را موجب شده است.

آمارهای یونسکو نشان می دهد که شمار محصلان ثبت نام شده از ۴۳۷ میلیون نفر در سال ۱۹۶۰ به ۹۹۰ میلیون نفر در سال ۱۹۹۱ رسیده است. در سال ۱۹۶۰ در حدود ۱۴ درصد از جمعیت تقریباً ۳/۱۱ میلیارد نفری جهان محصل بودند در سال ۱۹۹۱ این رقم به چیزی بیش از ۱۸ درصد از جمعیت ۵/۳۶ میلیارد نفری جهان رسید این شتابمندی از تحرک های بی سابقه جهان به شمار می آید. اما سهم شمال و جنوب هر یک از این تحرک چه بوده است ؟ اجازه بدهید بحث را به حیطه شمار دانشجویان و کیفیت آموزش عالی بکشانیم.

کشورهای جنوب در سال ۱۹۶۰ روی هم ۳ میلیون نفر دانشجو داشتند که در سال ۱۹۹۱ شمارشان به ۳۰ میلیون نفر رسید ، یعنی در فاصله ۳۰ سال ۱۰ برابر شد. در برخی از مناطق جنوب رشد چشمگیرتر بود در کشورهای زیر صحرا و کشورهای عربی افزایش به بیش از ۱۵ برابر می رسید. در امریکای لاتین و کارائیب رشد کمتر و در جنوب شرق آسیا رشد دور و بر ۸ تا ۱۰ برابر بود. در مجموع و به طور کلی رابطه معکوسی بین رشد کمی و توسعه کیفی وجود داشت.

قانون مالیات بر عایدات

پنځمه ماده

د مېشتو اشخاصو مالیات

پنځمه ماده:

(۱) په افغانستان کې د مېشتو حقیقي اشخاصو پرعایداتو مالیات، په لاندېتوګه محاسبه کیږي:

أ. د هغوعوایدو په شمول چې له بهرنیوسرچینو څخه یې تر لاسه کوي، د مالیې وړ عوایدو پربنسټ.

ب. پر عایداتو د مالیاتو پربنسټ له لاسته رغلې ګټې څخه چې بلهېواد ته تادیه کیږي.پدې صورت کې مالیه یوازې پر کلنیو عایداتو باندې د مالیاتو د هغې برخې په وړاندې چې دمالیه ورکوونکي بهرنیو عوایدو ته منسوبیږي، د مجرایي وړګڼلکیږي.

ج. په هغهٔ صورت کې چې په افغانستان کې مېشت حقیقي اشخاص له څو ګونو بهرنیو هېوادونو څخه عواید ولري، پر عایداتو د مالیاتو قانون تعلیماتنامې ته په پام سره، دمالیې مجرایي له هغو عوایدو سره سمه ترلاسه کیږي چې له جلا هېوادونو څخه یې ترلاسه کوي.

(۲) په افغانستان کې مېشت حکمي اشخاص د مالیې وړ هغو عوایدو پربنسټ چې له کورنیو او بهرنیو سرچینو څخه یې ترلاسه کوي، د دې مادې په (۱)فقره کې د درج شوو حکمونو په پام کې نیولو سرهېر عایداتو باندېد مالیاتو په ورکړېتابع ګرځي.

۱.۵ هر مېشت افغان د هغو مالیاتو تابع دی چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې درج دي ولو که دغه عواید دهغو خدماتو څخه لاسته راغلي ویچې په یو بهرني هېواد کې عرضه شویدي.

بېلګه: یو مېشت افغان ځینو مجلو او ورځپاڼوته هغه وخت یولړ مقالې لیکلې کله چې له هېواد څخه بهر استوګن و.

که څه هم دنو موړي شخص فعالیت په بهرني هېواد کې ترسره شوی دی، د هغه دغه لاسته راغلي عواید د افغانستان د مالیاتو د قانون تابع دي.

۲.۵ یو مېشت افغان کولی شي د هغو بهرنیو مالیاتو لپاره د مجرایي غوښتنه وکړي چې د دغې تعلیماتنامې د (۳)برخې په (٥ (مقرره کې د شاملو محدودیتونو تابع دي.

۳.۵ د بهرنیو مالیاتو هغه مجرایي چې د دغې تعلیماتنامې د (٥)مادې په (۲)فقره کې ذکر شوې ده، د هر هېواد لپاره د یوه ځانګړېمحدودیت تابع ده. د هر هېواد لپاره دغه محدودیتونه په لاندېډول محاسبه کیږي:

أ. د عوایدو مجموعي مبلغ (له مجموعي عوایدو څخه د مجرایي وړ لګښت په منفي کولو سره(چې د مالیه ورکوونکې لخوا په هغه هېواد کې ترلاسه شوي وي چې مالیات په کې وضع شوي دي، ټاکلکیږي. دغه رقم له « بهرنیو سرچینو څخه د لاسته راغلو عوایدو» په نامه یادیږي،

ب. د افغاني عوایدو څخه مجموعي مالیات له هر ډول مجرایي

تدارک وسایل دفتر ریاست بررسی عواید

وزارت مالیه جمهوری اسلامی افغانستان ازتمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در داوطلبی پروژهء(تدارک وسایل دفتر ریاست بررسی عواید) دارای نمبر G-۳۰۹۵ /MOF/۱۴۰۰که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرزالعمل تدارکات عامه اجــراء میگردد بدست آرند.

جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ ۳/ اسد /۱۴۰۰ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر.

تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۱۳/ اسد/۱۴۰۰ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد.

تضمین آفر: به مبلغ ۵۰,۰۰۰ پنجاه هزار افغانی میباشد.

SHTAMANAI

اقتصاد څه شی دی؟

صدیقه پوپلزی

موږ ټولو ته اړینه ده چې پوه شو، اقتصاد څه شی دی او دا زموږ په ورځني ژوند کې څه ډول اغېزه لري. اقتصاد کې تر ټولو لوی نومونه وپېژنو او د ځینو کلیدي بدلونونو په اړه معلومات ولرو په کوم کې چې اقتصادي او سوداګري فعالیتونه ترسره کیږي.

د اقتصاد تعریف؛

د اقتصاد فلسفه، لکه د تصمیم نیولو زموږ د ورځني ژوند چارې اداره کوي. حتا که موږ په دې اړه پوه نشو. کله چې موږ د خپل کریډېټ کارت سود اندازه کړو یا یې وګورو چې یو نوی موټر واخلو، کور واخلو، یو کور کرایه کړو، د ماښام ډوډۍ خوړلو ته لاړ شو، یا رخصتۍ ته لاړ شو ، په دې ټولو پرېکړو کې موږ اقتصادي نظریات لپاره محاسبه کوو. موږ په یوه محدوده نړۍ کې ژوند کوو چې محدودې سرچینې لري، او اقتصاد زموږ سره مرسته کوي چې زموږ د نه ختمېدونکي اړتیاوو پوره کولو لپاره دا محدودې سرچینې وکاروي. اقتصاد خورا بډایه ډګر دی چې بډایه تاریخ لري، او ډېر نفوذ لرونکي خلک، له فیلسوف څخه تر سیاستوالو پورې د تیوریو څېړنه او تجربه کوي.

په ساده او روان ډول د اقتصاد تعریف؛

اقتصاد هغه مطالعه ده چې څنګه ټولنه خپلې محدودې سرچینې وکاروي. اقتصاد یو ټولنیز ساینس دی چې د توکو او خدماتو تولید، توزیع او مصرف پورې تړاو لري. اقتصاد د تولید په څلورو فکتورونو باندې متمرکز دی: ځمکه، کار، سرمایه او سوداګري. دا څلور عناصر دي چې په نړۍ کې اقتصادي فعالیت رامنځته کوي، او هر یو یې جلا مطالعه کولی شئ.

نه ختمیدونکې اړتیاوې او محدودې وسیلې؛

اقتصاد د لومړنیو او پېژندل شویو متفکرینو له ډلې څخه هریود چې د یونان شاعر هم و. په خپلو لیکنو کې یې ویلي چې کار، لومړنی توکي او وخت یو ځای ورسره یاد کړی دی. موږ اړتیا لرو چې په مناسب ډول سره راټول شو ترڅو موږ خپلې نیمګړتیاوې لرې کړو. د اقتصاد اصلي ستونزه دا ده چې انسان په نړۍ کې بې پایه اړتیاوې لري مګر محدودې وسیلې لري. له همدې امله مفاهیم لکه اغېزمنتوب او تولید د اقتصاد د پوهانو ډېره پاملرنه ترلاسه کړې ده. د محصولاتو کارول او اغېزمنو سرچینو زیاتوالی د لوړ ژوند معیار لامل شي.

کار او تجارت؛

مخکې له دې چې موږ پوه شو چې اقتصاد څه شی دی، موږ باید ووایو چې هغه خښتې چې د اقتصاد لوی بنسټ رامنځته کوي کار او تجارت دی. ځکه چې د کار د ګمارلو او د سرچینو د تخصیص کولو لپاره ډېرې لارې شتون لري، نو دا مشخص کول ستونزمن دي چې مطلوبې پایلې ترلاسه کړو او د دې کار کولو لپاره غوره لاره کومه ده. د بېلګې په توګه، اقتصاد موږ ته وایي غوره ده چې خلک او شرکتونه په یوه ځانګړې دنده کې تخصص ولري او د خپلو نورو اړتیاوو د پوره کولو لپاره په نورو سوداګري لاس پورې کړي . موږ ته دا هم وایي چې په سوداګرۍ کې پیسې ډېرې موثرې دي. د دې پوښتنې په ځواب کې چې اقتصاد په رښتیا څه شی دی، باید وویل شي چې اقتصاد د انسان په عمل باندې متمرکز دی، کوم چې نیمګړې پوهه لري او نشی کولی چې سم چلند وکړي. سربېره پر دې، د انسانانو کړنې او د دوی په شخصي ارزښتونو خورا ډېره اغېزه کوي. د پایلې په توګه، د اقتصاد قانون باید خورا عمومي تمرکز ولري. دا شیان د انساني تمایلاتو مطالعې لخوا کشف شوي. د بېلګې په توګه، موږ ته وایی چې ګټه کولی شي بازار ته نوې سیالۍ راوړي او د مالیې مصرف کم کړي.

اقتصاد د مطالعې په دوو اصلي څانګو ویشل شوی:

لوی اقتصاد څه شی دی؟

میکرو اکونومکس د اقتصاد یوه څانګه ده چې ډله ییز اقتصاد مطالعه کوي. په لوی اقتصاد کې، ځینې اقتصادي تغییرات لکه انفلاسیون، د نرخ کچه، د ودې کچه، ملي عاید، جی ډي پی او د بیکارۍ کچه په بدلونونو ارزونه کیږي. دا څانګه په اقتصادي تمایلاتو تمرکز کوي او دا چې څنګه اقتصاد په مجموع کې کار کوي. د میکرو اقتصادي برخو میکرو اکونومیکس د مایکرو اکونومیک سره توپیر لري ځکه چې مایکرو اکونومیک په کوچنیو فکتورونو تمرکز کوي د اشخاصو او شرکتونو په پریکړو اغېزه کوي. د مایکرو او میکرو اقتصاد کې مطالعه شوي فکتورونه یو پر بل باندې تاثیر کوي. د بېلګې په توګه، د عمومي فکتور په توګه په اقتصاد کې د بیکارۍ کچه د شرکت کار رسونې باندې تاثیر کوي. میکرو اکونومیک، په خپل خورا بنسټیز مطلب کې، د اقتصاد څانګه ده چې د جوړښت، فعالیت، سلوک او عمومي پریکړو سره معامله کوي، او د انفرادي سوداګرۍ پرځای ټولنیز اقتصاد باندې تمرکز کوي.

د لوی اقتصاد مطالعه؛

هغه چې د لوی اقتصاد په برخه کې کار کوي. هغوی په عمومی ډول د بیکارۍ کچه او د نرخ نامو د وېشلو په برخه کې مطالعه کوي او په پای کې د دې ارزونه کوي چې څنګه د اقتصاد هر سکتور یو پر بل باندې تاثیر کوي، ترڅو پوه شي چې اقتصاد څنګه کار کوي. د لوی اقتصاد پوهانو ماډلونه رامنځته کړي چې کولی شي د مختلف فکتورونو ترمنځ اړیکې توضیح کړي لکه مصرف، انفلاسیون او سپمونه، پانګه اچونه، نړیوال او مالي تجارت، کورني عاید او تولید په مقابل کې، مایکرو اکونومیکز تحلیل کوي چې انفرادي لوبغاړي (څوک چې مصرف کونکي او شرکتونه دي) فعالیت کوي. او مطالعه وکړئ چې څنګه د دې لوبغاړو چلند په ورکړل شوي بازار کې په مقدار او نرخ اغېزه کوي. هغه ماډلونه چې په لوی اقتصاد کې رامنځته شوي او هغه څه چې د دې ماډلو وړاندوینې کوي د دولتونو لخوا د اقتصادي پالیسیو د ټاکلو او ارزونې لپاره کارول کېږي. میکرو اکونومکس یو نسبتا پراخه ساحه ده، مګر دوې اصلي ساحې شتون لري چې د دې څانګه استازېتوب کوي. یوه سیمه د داخلي عایداتو بدلونونو اود لنډمهاله پایلو د پوهې پروسه ده، چې د سوداګرۍ دوران په توګه پیژندل کېږي. او په بله سیمه کې یو فصل شامل دی چې په هغه کې لوی اقتصاد غواړي د هغه عواملو ارزونه وکړي، چې د اوږدمهاله اقتصادي ودې لامل کېږي یا کورني عاید ډېر کړي.

د میکرو اکونومیک تاریخ میکرو اکونومکس په خپل نني مانا کې د جان ماینارډ کینز او د هغه د ۱۹۳٦ کتاب، د کار ګمارنې، ګټې او پیسو عمومي تیوري خپرولو سره پیل کیږي. کینز د لوی رکود پایلې روښانه کوي، کله چې توکي نه وو پلورل شوي اوکارګران به بې روزګاره وو. د هغه کتاب ماستر پیس و چې د کلاسیک اقتصاد پوهانو حیران کړ. کینز تیوري څرګنده کړه چې ولې مارکیټونه شفاف نه دي. دې تیوري په شلمه پیړۍ کې انقلاب وکړ. د اقتصاد په ډېرو ښوونځیو کې میکرو اکونومکس د کینیز اقتصاد په نامه پیژندل کیږي او ځینې وختونه د کینز تیوري یا کیینیسیزم په نوم پیژندل کېدی.

Acting Minister of Finance met the World Bank Vice President for South Asia

Acting Minister of Finance Mohammad Khalid Payenda met the World Bank›s Vice President for the South Asia Region Hartwig Schafer. The meeting was also attended by the World Bank country director for Afghanistan Ms. Melinda Good via Skype. The parties discussed on various issues. The objective of the meeting was to attract further assistance from the World Bank and the Afghanistan Reconstruction Trust Fund (ARTF) as well as to expand and develop Sehatmandi Project in all provinces. The meeting was also aimed to implement Afghanistan Citizen's Charter with more capabilities. Acting Minister of Finance, while appealing the continuous assistance of the World Bank asked UN authorized representative to provide more discretionary budget to the government of Afghanistan so that the implementation of the reforms and plans will be challenged and halted

د امتیاز خاوند: د مالیې وزارت
مسؤل مدیر: محمد رفیع تابع
د مسؤل مدیر مرستیال: محمد تمیم حیدري
اېډېټوران : اجمل زاهد او محمد ابراهیم ګران
د خبر مدیر: داود نظري
خبریال :سید مصطفی سروش
لیکوالان: محمد ابراهیم گران، اجمل زاهد،
محبوبه بابري، صدیقه پوپلزۍ او افضل الکوي
عکاس: فضل احمد یوسفزی
تخنیک: لینا شعیبي، عتیق الله میاخېل
ډیزاینر: محمد نسیم ظهوري

د اړیکو شمېرې:
+۹۳ (۰) ۲۰۲ ۹۲٤ ٤٤۰ / +۹۳ (۰)٤۷۹٦۰۰۹۹۹
برېښنالیک: magazine@mof.gov.af
پته: پښتونستان واټ څلور لارې، کابل، افغانستان.

معین پالیسی وزارت مالیه با معاون نماینده ویژه سازمان ملل متحد برای افغانستان ملاقات نمود

نذیر کبیری معین پالیسی وزارت مالیه با رامز الاکبروف معاون نماینده ویژه سازمان ملل متحد برای افغانستان بشکل مجازی (Virtual) دیدار داشت، در این دیدا روی چگونگی انسجام منابع، غرض رسیدگی هرچه عاجل به پیامدهای خشکسالی، بیجا شدگان ناشی از آن بحث و تبادل نظر نمودند.

جانبین در این دیدار روی تقویت و گسترش روابط بهتر جهت عرضه ی به موقع خدمات بشردوستانه و انکشافی توافق نمودند. در اخیر محترم الاکبروف از حمایت و همکاری های همه جانبه سازمان ملل متحد در زمینه اطمینان داد.

هفته نامه شتمنی پذیرای مقالات تمام همکاران عزیز ما در داخل و خارج از وزارت مالیه می باشد. مقالات باید اقتصادی و مرتبط به وزارت مالیه باشد.
از تمام همکاران عزیز و قلم بدستان کشور خواهشمندیم تا مقالات شانرا با با ما از طریق ایمیل آدرس magazine@mof.gov.af شریک نمایند.